

פחד דוד

פרשת
מקץ
חנוכה
כ"ז כסלו
תשע"ד
692

יו"ל ע"י מוסדות "אורות חיים ומשה" ישראל

בנשיאות בנש"ק מורנו ורבנו הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

בן הצדיק המלובן רבי משה אהרן פינטו זצ"ל ונכד הצדיק הקדוש המלובן רבי חיים פינטו זיע"א

ירושלים תל אביב באר שבע חיפה

16:03 | 16:18 | 16:14 | 16:00 **הדלקת נרות**

17:14 | 17:18 | 17:16 | 17:15 **מוצאי שבת**

17:49 | 17:53 | 17:49 | 17:53 **רבינו תם**

משכיל לדוד

מוסיף והולך - ציון דרך בחיי היהודי

אחר החברה בדעותיו ובהנהגותיו, אך כל זאת רק אם הוא לא עסוק בדברי התורה ויגע בה, אך כאשר ליבו וראשו של האדם נתונים בדברי התורה והוא שם אותה כנר לרגליו, הרי שהיא זו המגנה עליו ומצילה אותו מפני החטא. ואם כן יוסף שנשא בגאון את מורשת אביו יעקב והחזיק בתורתו, יכול היה לעמוד בקשיים שתקפו אותו בזכות תורתו ששמרה עליו בארץ נכר וטומאה.

ויש לדעת שהתורה לבדה אין בכוחה בכדי להגן על האדם, אלא יש צורך בתורה של עמל שהיא בבחינת מוסיף והולך, כפי שבית הלל יסדו לנו בחג החנוכה להדליק ולהוסיף כל יום נר נוסף - רמז לעבודת ה'. והנה אין זה חידוש הילכתי בלבד שחידשו לנו בית הלל, אלא ציון דרך בחיי היהודי שעליו להעלות נר תמיד, ולא יסתפק במצב הרוחני בו הוא נתון עתה, אלא ישאף תמיד להתקדם הלאה והלאה בעבודת ה'. ועניין זה למדנו מיוסף שהוא ראה בחוכמתו שאם לא יהיה בבחינת מוסיף והולך על תורת אביו, הרי שיכול הוא חלילה להתדרדר אל תהום רוחני שהחזרה ממנו קשה עד מאוד. ומשום הכי התאמץ מאוד בקיום המצוות וירא את ה' אלוהיו, מתוך שחפץ הוא להמשיך מסורת אבותיו בידי, מציאות היכולה לבוא לידי ביטוי רק על ידי הוספה והתמדה בעבודת ה'.

וחיזוק לדברינו אלה ניתן להביא מכך שכאשר נגלה יוסף לאחיו, הוא שלח בידם עגלות ואמר חז"ל שבכוונה תחילה שלח יוסף עגלות בידי האחים, שהרי יעקב היה עשיר ולא היו חסרות לו עגלות, אלא היות ורצה הוא להזכיר לאביו את הלכות עגלה ערופה בהם היו עסוקים בשעה שנפרדו לפני עשרים ושתיים שנה. וברור הוא שיוסף יכול היה לזכור את ההלכות אותן למד לפני שנים כה רבות רק משום שהיה עמל ויגע בתורה ללא הפסקה, שאלמלא היה נתון ראשו ורובו בדברי התורה, לא יכול היה לזכור את ההלכות אותן למד עם אביו לפני שנים כה רבות.

ומעתה נבין את שאמר יוסף לאנשי ביתו "וטבח טבחוהכך". ומשמע שבכדי לטבוח את יצר הרע ולהסיר את השפעתו, לא די לגבור עליו פעם אחת היות ודרכו של יצר הרע להתחדש על האדם, אלא צריך האדם לנהוג ביצר הרע כפי שנוהגים אנו בימי חנוכה, דהיינו, להיות בבחינת מוסיף והולך על ידי שיכה את היצר פעם אחר פעם ורק אז יוכל לגבור עליו ולהסיר השפעתו ממנו. ומוסר השכל זה למדנו מיוסף הצדיק שהכניע את יצרו הרע בזה שהכחיל ללא רחם פעם אחר פעם, ולכן אמר הפסוק פעמים את הלשון לטבוח, כדי ללמדנו שצריך להוסיף ולהילחם ביצר הרע כל הזמן, ויוסף עשה זאת על ידי שהיה דבק בתורה והוסיף והתגדל בה.

"וירא יוסף אתם את בנימין ויאמר לאשר על ביתו הבא את האנשים הביתה וטבח טבח והכן כי אתי יאכלו האנשים בצהרים" (בראשית מג, טז)

פרשת מקץ חלה כמידי שנה בימי חג החנוכה, ומצינו שיטנו רמז לחג החנוכה בפרשת מקץ הנקראת בימים אלו כנאמר - "וטבח טבח והכן". המתבונן יראה שהמילים "טבחוהכך" יוצרות בתוכן את המילה חנוכה, וזהו רמז נפלא לחג חנוכה מן התורה. מכל מקום יש להעמיק ולהבין את הקשר הרעיוני בין חג החנוכה לפרשת מקץ.

כידוע נוהגים אנו בחג החנוכה כאשר כל יום מוסיפים עוד נר אחד על הנרות שכבר הדלקנו ביום הקודם, כשיטת בית הלל. חז"ל אומרים שמנהג זה נקבע בקרב קהילות ישראל היות והוא מעמידנו על המושג "מוסיף והולך", ודבר זה מלמדנו שבעבודת ה' אין אפשרות להתקדם פעם אחת באופן חד פעמי, אלא יש לעבוד את ה' דבר יום ביומו כאשר מידי יום צריך להוסיף עבודה נוספת על פני היום הקודם. ומשמעות דברי חז"ל היא שהאדם צריך לקבל על עצמו מידי יום או מידי תקופה קבלה קטנה, וכאשר היא נעשית בעבורו שטח כבוש והוא עומד בה בהצלחה, עליו להוסיף ולקבל קבלה נוספת, אך עם זה צריך להתמיד במה שכבר קיבל על עצמו עד עתה, וכך כאשר האדם מוסיף והולך בעבודת ה' יכול הוא להגיע לדרגות רוחניות גבוהות ונישאות.

מצינו ביוסף הצדיק שהיה בארץ נכר רחוק מבית אביו ומכל דבר שריח קדושה נודף ממנו, ובשעה שיוסף היה מצוי במצרים - ארץ טומאה וזימה, עמדו בפתחו ניסיונות קשים ומרים כאשר פוטיפר שניסתה להכשילו ולפתותו לדבר עבירה. והנה מצינו שלמרות ריחוקו של יוסף מבית אביו, עמד בגבורה בקשיים ובניסיונות שבאו עליו, ולא רק זאת אלא כאשר נתמנה הוא למושל על ארץ מצרים, לא גבה ליבו אלא תלה הכל בקב"ה, ואמר לכל הסובבים אותו "את ה' אני ירא". וכידוע יוסף היה יפה תואר כפי שאומרים חז"ל שכאשר יוסף היה עובר ברחוב כל הנשים היו נושאות עיניהם אליו, ומרוב ההתרגשות ובלבול שהייתה בהם כאשר ראו את יוסף, הם חתכו את אצבעותיהן בסכינים שהיו להם בידיים לחתוך פירות.

ומדברי חז"ל אלו למדים אנו לגבי יופיו של יוסף שלא היה כמוהו בנמצא, והנה יוסף לא התגאה ביופיו כלל ושמר על עצמו מכל משמר לבל יבוא לידי עבירה, ויש להבין מנין שאב יוסף את הכוח להישאר במדרגתו ולא ליפול ממנה למרות כל הטומאה והזימה שסבבה אותו.

ונראה לבאר את עמידתו זו של יוסף ודבקותו בה' על פי הנאמר "כי בן זקונים הוא לו" (בראשית לז, ג), ופירש רש"י על פי אונקלוס "בר חכים הוא ליה, כל מה שלמד משם ועבר מסר לו". ומשמע שיעקב העביר ולימד את בנו יוסף את כל התורה שלמד משם ועבר. נמצא אם כן שיוסף היה איש התורה ועם התורה ניתן להתמודד ולעמוד בכל הניסיונות ואפילו הקשים והמרים ביותר. ומצינו בדברי הרמב"ם שכתב בהלכות דעות (ו, א) שדרך האדם להימשך

הילולא דצדיקיא

- כז - רבי חיים מצרנוביץ, מח"ס "באר מים חיים"
- כח - רבי חזקיה די סילוא, ה"פרי חדש"
- כט - רבי אברהם בכר, שמואל מיוחס
- א - רבי יאיר חיים בכרך, ה"חוות יאיר"
- ב - רבי יעקב אבן צור
- ג - רבי חיים שמואלביץ
- ד - רבי שאול דוויק הכהן

ניתן להקדיש את העלון
להצלחה לרפואה או לע"נ
פרטים בטל: 02-6433605

המעוניין לקבל את העלון בדוא"ל
ישלח הודעה: p@hpinto.org.il

במה מפטירין

הפטרת השבוע:

"רני ושמחי". (זכריה ב-ה)

הקשר לפרשה:

בהפטרה מוזכרת המנורה והנרות שראה זכריה, שהוא מענין ימי החנוכה שבהם אנו מדליקים את הנרות שהם כזיכרון לנס הדלקת המנורה במקדש.

"הס כל בשר מפני ה' כי נעור ממרום קדשו".

(זכריה ב. ז)

שליטי העולם זומים הם לחבורת גנבים שחדרו לתוך בית והתחילו מקרקרים והופכים את כל הנקרה בדרכם, והנה פתאום משמיע אחד מהם קול צווחה; בעל הבית התעורר!

אף לעתיד לבוא יישמע בין השליטים המשתוללים הקול; "הס כל בשר מפני ה' כי נעור ממרום קדשו". ("מסגרת השער")

ונתתי לך מהלכים בין העומדים האלה".

(זכריה ג. ז)

האדם בהיותו גדול יותר מן המלאך שהוא עומד במדרגתו, אבל האדם הולך וגדל במעלתו. והיינו בעודו חי, אבל כשמת הוא עומד, אמנם אם יש לו בנים צדיקים או תלמידים צדיקים שזכה וציוה אותם - הוא זוכה על ידיהם.

וזה שאמר הכתוב: "כה אמר ה' צב-אות אם בדרכי תלך ואם את משמרת תשמר וגם אתה תדין את ביתי וגם תשמר את חצרי ונתתי לך מהלכים בין העומדים האלה". דהיינו אם תזכה את הרבים, אזי גם לך יהיה מהלכים בין המלאכים העומדים האלה. ("חתם סופר")

"מי אתה הר הגדול לפני זרובבל למישור".

(זכריה ד. ז)

פירש רבי אברהם אביכזר שליט"א ע"פ דברי רבותינו בתלמוד (סוכה דף נב.):

דרש רבי יהודה, לעתיד לבא מביאו הקדוש ברוך הוא ליצר הרע ושוחטו בפני הצדיקים ובפני הרשעים. צדיקים נדמה להם כהר גבוה ורשעים נדמה להם כחוט השערה. הללו בוכין והללו בוכין. צדיקים בוכין ואומרים היאך יכולנו לכבוש הר גבוה כזה, ורשעים בוכין ואומרים היאך לא יכולנו לכבוש את חוט השערה הזה".

וזהו כוונת הכתוב "מי אתה הר הגדול" - דהיינו יצר הרע שדומה להר "לפני זרובבל למישור" - שאפשר לכבושו בדרך היושר והצדקות בבחינת 'זרובבל' שהיה צדיק. אבל הרשעים אומרים שההר הגדול הזה למעשה אינו אלא מישור, ולכן הם בוכים שהרי אינו מכשול אלא דומה לחוט השערה.

("תורת הפרשה")

במסילה נעלה

גאווה יהודית מול נכדי אנטיוכוס

ניגשו אלי דיילות עם צלחת גדולה שחותמת כשרות הבד"ץ מתנוססת עליה ואמרו לי שיש בעבורי אוכל כשר. אמרתי להן שאיני מאמין שהאוכל אכן כשר, והן מצידן הראו לי את החותמת. לאחר מכן שאלתי את הדיילות מאין הן, ואמרו לי שמוצאן מיוון וגם על אמירתם זו הגבתי בפקפוק. הדיילות לא הבינו מה אני רוצה מהן וקראו לדייל הראשי שיסדר את העניינים. כשהגיע הדייל הראשי שאלתי אותו איך יתכן שהם מביאים לי אוכל כשר בעוד שאבי אביהם - אנטיוכוס לא נתן לאבות אבותי לקיים מצוות ולהקפיד על כשרות, ואילו כיום צאצאיו מגישים לי אוכל כשר. ולאחר מעשה זה הגעתי לידי מסקנה שזו העדות לכך ש"עם ישראל חי וקיים", וודאי שגם זה נובע מכוח המסירות נפש של החשמונאים ונס החנוכה. אותם דיילים ודיילות נשארו המומים והסתכלו אחד על השני בתדהמה כמי שאינם מבינים על מה אני מדבר, אבל אני לעצמי התחזקתי בגאוותי היהודית.

אדם המקיים תורה ומצוות בגלות לעיני כל העמים מתוך גאווה גדולה, דומה הוא כאילו הדליק הוא את החנוכייה מבלי שתכבה ונשארת לדלוק בניסי ניסים מול כל העמים והאויבים. וזהו שאנו אומרים "בימים ההם בזמן הזה" דהיינו, שהדלקת החנוכייה היא בעצם הדלקת הגוף בעבודת ה' בכל יום ויום. וכפי שהאדם מוסר נפשו למען קיום התורה והמצוות, כן יזכה האדם לעמוד מול כל העולם מבלי שיפריעו לו ויעמדו בדרכו, ויתקיים בו "וראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך ויראו ממך" (דברים כח. י).

החוויה הבאה היא אחת החוויות הנפלאות ביותר שחוויתי בימי חי, היה זה כאשר הייתי צריך להגיע מהעיר ליאון שבצרפת לישראל ולא היה מקום בטיסה הישירה, הברירה היחידה שנשארה בפני הייתה בטיסת המשך. היו לי שתי אפשרויות - או דרך רומא, או דרך אתונה ביוון. שתי אפשרויות אלו לא נראו לי בתחילה מכיוון שרומא הוא המקום ממנו יצא טיטוס ומלכות רומי להחריב את בית המקדש, ואתונה זהו המושב של אנטיוכוס הרשע שהחשיך את עיניהם של ישראל. שוב הפכתי בדעתי ולבסוף חשבתי שאעדיף את אתונה ואתמקד בניצחון בית חשמונאי על מלכות יוון הרשעה.

המטוס אכן נחת באתונה ואני התפנית ל כמה שעות המתנה בין טיסה לטיסה. לפתע נזכרתי שעדיין לא הספקתי להתפלל מנחה, תרתי אחרי פינה צדדית בנמל התעופה ונעמדתי שם בעצימת עיניים להתפלל את תפילת העמידה. כשסיימתי את התפילה ופקחתי את עיני לאמירת "עושה שלום", ראיתי לתדהמתי שאני מוקף בקבוצת כמרים יוונים בתלבושתם המסורתית שעומדים ומביטים בי בהתעניינות. למראה מבטם החוקר הסברתי להם שהייתי עסוק בתפילה, הם הנהנו בראשם ונפרדו בכבוד. חשבתי לעצמי מה היה אנטיוכוס אומר על מצב שכזה, בו יהודי עומד ומתפלל בבירת מלכותו באין מפריע. הלא בעבר בירושלים היה מלך רשע זה מוציא להורג כל מי שהיה מתפלל. וזהו בודאי פירות ניצחון החשמונאים.

לאחר מכן עליתי למטוס בדרך לישראל, מטוס זה היה של חברת תעופה יוונית. כשעמדו לחלק את האוכל,

ניצור לשונך

תולה ארץ על בלימה

תאווה גשמית

המספר לשון הרע והשומע עוברים בלא תחללו את שם קדשי, כיון שזו עבירה שאין בה הנאה או תאווה גשמית, הרי זה כמרד ופריקת עול. וכל שכן אם הוא אדם חשוב, וכל שכן אם עשה כן ברבים.

מן האוצר

מאוצרו של מו"ר הגה"צ
רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

התקוה מסייעת להחלמה

מצינו ביוסף הצדיק שהיה יושב בבית האסורים בארץ מצרים שנים רבות, אך כאשר החליט הקב"ה שהגיע הזמן לגאולו ולפדותו ולהוציאו מאפילה לאורה, מיד הביא חלום על פרעה אשר סובב בסופו של דבר את גאולתו של יוסף ומינויו למלך על מצרים כפי הנאמר (בראשית מב, ו) "ויוסף הוא השליט על הארץ הוא המשביר לכל עם הארץ".

מחקרים רפואיים מגלים שתקוות החולה להתרפא מחוליו מגבירה את סיכויי ההחלמה, לעומת אדם השקוע בעצב ודכדוך אשר כתוצאה מכך מחלתו מתגברת עליו ביתר שאת ורק נס יכול לרפאותו ולהוציאו מן המצב בו הוא נתון. וכגון זה אם ברצוננו לזכות לגאולה השלימה, וגם ברצוננו להשכיח מעלינו את הקשיים והצרות, יש לנו לדבוק בתורה הקדושה שהיא כסם חיים לנפש עייפה, ומתוך שהאדם יהיה עסוק בדברי התורה, ראשו וליבו לא יהיו נתונים עוד לסבל הנמצא במנת חלקו וכך נמצא שמקל הוא מעליו את עול הגלות. והנה אין הדבר כן אצל אדם המפנה עורף לה' ולתורתו ורוחוק הוא מכל תקווה ואמונה לגאולה, התנהגות זו גורמת לו להעמיק יותר בחולי הגלות ומביא הוא עליו גלות נוספת שהיא כגלות בתוך גלות.

יוסף הצדיק למרות היותו מנודה בקרב אחיו ומרוחק מבית אביו, לא איבד את התקווה להיושע, אף לא לרגע קטן, ולכאורה מצבו הקשה של יוסף בו היה נתון בתוך הבור ובעד במצרים ולאחר מכן בתוך הכלא, היה יכול לגרום לו ליפול אל תוך זרועות הייאוש, אך יוסף הצדיק לא נכנע לעצת יצרו שניסה בכל כוחו להפילו אל הייאוש, אלא אזר כוח בנפשו והאמין באמונה שלימה שעוד יבוא היום בו יתהפך עליו גורלו ויזכה הוא לצאת מאפילה לאורה.

ונראה לומר שפרשה זו נקראת בימי החנוכה היות ויש קשר ממש המחבר בין שניהם. מובא במדרש (ב"ר פ"ב, ד) שהפסוק (בראשית א, ב) "וחושך על פני תהום" נאמר על מלכות יון שניסתה להחשיך את נשמתם של ישראל ולהרחיקה מה' יתברך. מלכות יון שונה היא משאר המלכויות ששלטו ושעבדו את עם ישראל, שבעוד כל הגויים חיפשו להשמיד את הגוף ולכלות את ישראל מבחינה פיזית, מלכות יון לא חיפשה לאבד את הגוף, אלא רצונה היה לכבות ולהחשיך את הרוח על ידי קירור הנשמה בעבודת ה' והכנסת ספקות לגבי הגאולה. מלכות יון חיפשה לאבד כל סממן של יהדות מקרב עם ישראל ומשום הכי הכניסו צלם בהיכל (ירושלמי תענית פ"ד, ה"ה), חיללו את המקדש וטימאו את שמניו. שידעו היוונים שבת המקדש הינו מקור הקדושה והחוט המקשר בין עם ישראל לבוראו, ובשעה שבת המקדש נטמא לא יוכלו עם ישראל להדליק את המנורה במקדש ולעבוד את ה' בקדושה וטהרה, דבר אשר יגרום להם להתרחק מה' ומתורתו ולחבור לתרבות יון, רחמנא ליצלן.

חיים בפרשה

"ויאמר ישראל אל יוסף הלוא אחיך רעים בשכם לכה ואשלחך אליהם." (ל. ד.)

יעקב עליו השלום דקדק בדבריו בשליחות הלא אחיך רעים בשכם לכה ואשלחך אליהם, הרי גילה דעתו בפירוש כי שליחותו היא לשכם, וכשהלך יוסף ולא מצאם בשכם והלך לחזר אחריהם במקום אחר, הרי הוא שליח עצמו, כי אביו לא שלחו ללכת למקום אחר, ואין כאן שליחות מצוה, אשר על כן היה מה שהיה. ויעקב נתכוון במה שיחד לו המקום, שצפה ברוח הקודש כי למקום אחר יקראנו אסון כאשר קרהו, ובדרך שכם לא תמצאוהו רעה, ויוסף עליו השלום חשב כי מה שאמר לו אביו שכם היה מורה מקום לו, ואין הדברים בדיוק, וה' גלגל גלגולים לעשות אשר זמם לעשות.

קולמוס הלב

פיוט לחנוכה מכ"ק רבי חיים פינטו הגדול זיע"א
סימן: אני חיים פינטו. נועם ימינך תסעדני

א-לי אַרומְמָנָהוּ. אִין יַחִיד כִּיחֻדוֹ. נֶס לְבָנֵי מִתְתִיָּהוּ. עֲשֵׂה פֶלֶא כְּבֹדוֹ.
פְּדֵה עֲדָה נְדָה. מְלֵא אֶרֶץ כְּבוֹדוֹ.

הַדּוּ לֵה' כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדוֹ.

נֹעֲצוּ יַחַד רַעְיָהוּ. הִינָּנִים עָלֵינוּ. מִצְּוֹת א-ל גְּדוֹל דְּעָה. לְהַעֲבִיר מִמָּנּוּ.
אָנוּ קָמְנוּ שְׁשׂוּנוּ. גְּבַר חֶסֶדוֹ עָלֵינוּ.

הַדּוּ לֵה' כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדוֹ.

יְנִינִים בֵּית א-ל בָּאוּ. טְמֵאוּ הַשְּׁמַיִם. בְּדָקוּ וְהִגְיָה מִצְּאוּ. פֶּךְ מִפְּכִים
קִטְנִים. אָטוּם חֲתוּם סְתוּם. כִּהֵן כּוֹנְנָה יְדוֹ.

הַדּוּ לֵה' כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדוֹ.

חֲלַק וְשַׁעוֹר לִילָה. אַחַת לְבַד הָיָה בּוֹ. בְּרַפְתָּ נוֹרָא עֲלֵיךָ, שְׁרַתָּה תוֹךְ
הַנְּשִׁאָר בּוֹ. כְּמוֹ עֲצָמוֹ עֲמוֹ. קָמוּ וַיִּתְעוֹדְדוּ.

הַדּוּ לֵה' כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדוֹ.

יַחִיד מְסֵר גְבוּרִים, בְּיַד אִישִׁים חֲלָשִׁים. קֶרֶן יִשְׁרָאֵל הָרִים. עַל הַצְּרִים
הַנוֹגְשִׁים. אֶפְלוּ כְּלוּ נְפִלוּ, נִגְרָשׁוּ וְשׁוֹדְדוּ.

הַדּוּ לֵה' כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדוֹ.

יְמִים אֶלֶּה נִקְבְּעוּ, בְּהִלָּל וּבְהוֹדָאָה. כִּי נִפְשׁוֹתֵם נוֹשְׁעוּ. מִיַּד צָר גְּאָה
גְּאָה. שִׁירוּ גִילוֹ סִלוּ. לֵא-ל גְּדוֹל כְּבוֹדוֹ.

הַדּוּ לֵה' כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדוֹ.

מְשִׁתָּה וְשִׁמְחָה יְהִיו בָּם. מְטַעֲמִים אֲמוּרִים. הַנְּרוֹת הֵם חַיּוּבִים.
נַעֲשִׂים וְנִזְכָּרִים. צְאוּ בְּאוֹ רְאוּ. הַתּוֹרָה הַזֹּאת לְמֶדּוּ.

הַדּוּ לֵה' כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדוֹ.

פְּתִילוֹת יַחַד נִמְנוּ. טוֹב טַעֲמָם וְנִימוּקָם בְּמִסְפָּר לוֹ יִמְנוּ. כִּי כֵן דִּינָם
וְחוּקָם. שְׁמְרוּ הוֹדוֹ עֲזְרוּ. אֲשֶׁר לֹא תִשָּׁיג יְדוֹ.

הַדּוּ לֵה' כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדוֹ.

מסילות לאמונה

בשר אל תחתכו על גב היד". והנה מקץ כמה רגעים שהדם זב וניגר ממוקם החיתוך, פוסק הדם מלזוב ולאחר יום או יומים העור מתאחה מחדש משל לא אירע דבר.

מענין?

ובכן תופעה נפלאה זו מתרחשת הודות לחומר מיוחד הצפון בתוך רקמות העור (שמו של החומר בעגה הרפואית הוא "תרומבו-פלאסטין") וברגע שהעור נפצע ונחתך החומר הלזה מתעורר ופועל על הדם על ידי הקרשת הדם ועל ידי כך הדם פוסק מלזוב. אילולא אותו חומר שתכונתו להקריש את הדם, הרי שהדם היה ניגר וזב עד שהאדם היה מאבד כמות ניכרת מדמו וחיייו היו נתונים לסכנה.

והפלא הגדול הוא שאותו חומר שתכונתו להקריש ולהגליד את הדם, איננו בפעולה כלל כשהוא זורם בעורקי הדם במסלולו הארוך והמפותל בכל גוף האדם ואינו מגליד ומקריש את הדם כלל ועיקר, אלא אך ורק בעת שהאדם נפצע שאז כאמור אותו החומר מתעורר לחיים ופועל את פעולתו החשובה והחיונית.

עם תום פעולת ה"תרומבו-פלאסטין", יוצאים נימים חיים משני קצוות העור שבשני צדדי מקום הפציעה ונתפרים יחד לרשת צפופה ודקה ההולכת וגדלה ומתעבה ככל שנוקפים הימים, עד שמקום החתך מתכסה במתיחת הנימים באופן שכלל לא ניכר שהיה במקום זה אי פעם פציעה וחתך. כשבמקרים חריפים נותר צלקת, לזכרון חסדי הבורא, מן הסתם...

כך גם במקרי פציעה קשים בהם נשברים ומתפוקקים עצמות הגוף, הרי שבטובו הגדול אותן העצמות מתאחים ומתדבקים מחדש. ואף הבשר שנקרע מתאחה ומתאחד בכוחות עצמו - להבדיל מן העור החיצון שנתפר ע"י רופא בשר ודם, הרי שהבשר עצמו מתאחה באופן טבעי לחלוטין ללא התערבות רפואית כל שהיא.

שכבה כזו במקום הארכובה או המרפק היכן שהאדם מכופף את רגלו וזרועו בכל רגע! וכל מילוי של בשר היה מעכב פשוט וקימוט האבר.

ועדיין לא הזכרנו את מבנה הרקמות החוצצות בין עצם אחת לחברתה - נקל לנבון לתאר אלו כאבים היו נגרמים בעטייו של שפשוף וחיכוך העצמות, תודות לרקמות החוצצות בין העצמות נעים עצמותינו ונחלצים בחופשיות יתירה מבלי שנחוש כלל בתנועתם בטבעיות גמורה ונפלאה.

נתאר לעצמנו כדוגמא מכונה כל שהיא הפועלת בעזרת מנוע חשמלי או מכאני. הלא מעשים שבכל יום הם שחלקי המנוע משתפשים ומתחככים זה עם זה ולשם כך סכים את חלקי המנוע בשמן מכוונת כדי לרכך את המגע שבין חלקי המנוע. ואילו

בגוף האדם? לא. אין צורך לשמן את חלקיו ועצמותיו, תודות לנפלאותיו של הבורא וחכמת יצירתו כאמור.

גם זה יעבור

קורה שאדם חותך את אצבעו בשעת עבודה בכלים חדים או בחיתוך פרי בסכין חד וכיוצא בזה. (נזכיר כאן את אזהרתו של רבא לבניו במסכת ברכות דף ת: "כשאתם חותכין

חמשת אצבעות האדם, מוזכר בחז"ל, נבראו הם כנגד חמשת החושים של האדם והם: הטעם, הריח, המישוש, הראיה והשמיעה. ולכל אחד מהם עשה אצבע לשמשו (והאדם מבצע זאת באופן ספונטאני לחלוטין): האצבע העבה - בו מנקה פיו כדי שיוכל לטעום. ובשניה - מנקה נחירי אפו כדי שיוכל להריח. בשלישית - הוא נוגע בכל גופו ולכן היא ארוכה מכולן. ברביעית - הוא מנקה עיניו כדי שיוכל לראות. ובקטן - הוא מנקה את אזניו.

וכמה מועיל לאדם רשת הצלעות וזוקא בחלקיו העליונים, אשר כל נקב באברי הנשימה או הלב תהרוג את האדם מיד מה שאין כן בחלק התחתון אשר יש שם מעי על מעי והאחד סותם את חברו ואין כל כך נזק.

וכמה חכמה בבשרו של אדם. לו היו פרסות כף רגליו של אדם שטוחות הוא היה מתעיף מעמידה ממושכת. רק בגלל צורתו הקמורה כמו קשת המפזרת כובד המשקל על כל נקודה שבקשת באופן שוה יכול האדם להרבות בעמידה. וזוקא בעקב נברא לאדם שכבה עבה של בשר להגן על העצם הדק, ואותו עור הוא מחוספס ונוקשה. נתאר לעצמנו מה היה מצבו אילו היה העור מאותו סוג דק כמו עור הלחיים!

כמו כן ברא ה' ריבוי עור בשתותיו של האדם כאשר ירבה בישיבה יהא לו רפוד ולא יעיף עצמותיו. כן צורת פיזור הבשר שברגליו ובזרועותיו זוקא החלק השמן למעלה. נתאר לעצמנו לוא היתה

אנשי אמונה

אורחות חיים מתוך הספר "אנשי אמונה" לתולדות צדיקי משפחת פינטו זיע"א

הרב הגדול הצדיק כמוהר"ר רבי דוד בן חזאן זצ"ל, ידידו ורועו של כ"ק רבי חיים פינטו זיע"א, לא זכה להפקד בבנים במשך שנים רבות. בכל הזדמנות הוא התפלל להקב"ה שיזכה אותו בזרע קודש של קיימא, בבן זכר לעבודתו וליראתו.

תפילתו עשתה פרי, וכעבור זמן מה נפקד רבי דוד לשמחתו בבן זכר. אך שמחתו לא ארכה זמן רב, בנו יחידו מת בעודו תינוק בשנים, על ידי מעשה שהיה. רבי דוד בן חזאן זצ"ל, עסק רבות בתורת הקבלה והסוד. פעם אחת, בשעת לימודו ניגש הילד שהיה אז כבן שבע שנים, והחל ללמוד עם אביו את תורת הנסתר והח"ן עם סודות נפלאים.

הילד רך השנים, קלט היטב את מה שמע מאביו ומה שלמד ממנו. ולאחר מכן הוא אף גילה לתלמידי אביו סודות תורה רבים [ספר "שנות חיים" ו"מקור החיים"].

מאז נקרא הילד בפי כל אנשי העיר "הנביא". כי כל מה שראה היה אמת. אביו, רבי דוד זצ"ל, חשש מאד מן הדבר, ולכן התפלל על בנו שיסתלק לבית עולמו, כדי שלא יפחיד אנשים כשגילה להם את מצפונו לבם.

ואכן כך היה. הבן נפטר ונסתלק לבית עולמו, כשהוא בשיא עלומיו ובזכותו שתרתי נשמתי. קברו נכרה בבית העלמין במוגאדור ליד קברו של כ"ק רבי חיים פינטו הגדול זיע"א, ושם מנוחתו כבוד עד עצם היום הזה. ["שבח חיים"].